

Balkán v politice velmocí v době rozpadu bipolárního světa

Seminář k dějinám střeďo- a jihovýchodní Evropy JMB249

ZS 2018/19, ST 9:30–10:50, J2081

Vyučující: Barbora Chrzová

Balkán v politice velmocí by měl ukázat, jaké místo měly balkánské státy v politice velmocí, resp. Bloků během studené války, jakou roli velmoci sehrály v době rozpadu Jugoslávie a jak se jejich politika vůči balkánským státům vyvíjela od 90. let do současnosti.

Studijní povinnosti

- **Četba** – povinná, večer před seminářem zaslat dvě otázky nebo komentáře k textu, něco co vás zaujalo
- **Referát** – na 20 min; Powerpoint není povinný, ale vítaný; nejpozději 2 dny před seminářem (tj. do pondělí 9:30) povinně zaslat strukturu referátu
- **Písemná podoba referátu:** v max. rozsahu 3 NS (5 400 znaků včetně mezer ± 1 000 znaků), zaslat do ? . 12. 2018 do 16.00 na chrzova.barbora@fsv.cuni.cz a na emailovou adresu satelitniseminare1@gmail.com (název emailu i dokumentu: jmb249_chrzova_**novakjan**_referat). Hodnotí se pouze první odevzdaná verze, a to formou: referát vyhověl/nehověl.
- **Docházka** - povolena je *jedna* neomluvená neúčast (plus jedna v době zápisu během prvního týdne výuky, ale jen pokud půjde o studenty, kteří se nestihli do žádného semináře zapsat), další absence si řeší student s vedoucím semináře. Omlouvejte se prosím pokaždé.

Sylabus

1) Velmocenská politika na Balkáně – úvod, 3. 10. 2018

- Povinná literatura: Doder, Dusko. "How We Made the Balkans." Nation 270.23 (2000): 31-37, <https://www.thenation.com/article/how-we-made-balkans/>.
- Doporučená literatura: Sundhaussen, Holm. „The Balkan Peninsula: A Historical Region Sui Generis,“ in Mapping the Criminological Landscape of the Balkans, ed. Anna-Maria Getoš Kalac et. al., Berlin: Duncker & Humblot (2014): 3-22.

2) Balkánské státy v politice velmocí/bloků v 2. polovině 20. století, 17. 10. 2018

- Glenny, Misha. *The Balkans, 1804-1999: Nationalism, War and the Great Powers* (London: Granta Books, 2000) – **povinně strany 518-536**, kap. Liberation – Death of the peasantry: Romania, Liberation – Death of a peasant: Bulgaria, Liberation – the black sheep: Yugoslavia. Velmi ale pro kontext druhé světové války v Jugoslávii doporučuji přečíst i prvních pár stránek, kap. Bloody fairy tale: Serbia and Bosnia.

3) Titova politika jako alternativa vůči bipolárnímu bloku – Hnutí nezúčastněných, 23. 10. 2018 – úterý, místnost bude upřesněna

- Rajak, Svetozar. „From Regional Role to Global Undertakings: Yugoslavia in the Early Cold War.“ In *The Cold War in the Balkans, 1945-1956*, ed. Svetozar Rajak et.al (Cambridge University Press, 2010), 65–86.

- 4) **NATO vs. Varšavská smlouva – politika vůči balkánským zemím v 50.-80 .letech**, 31. 10. 2018
 - SSSR a jeho politika vůči balkánským zemím
 - Západní velmoci (USA, Velká Británie, Francie, SRN) a jejich politika vůči balkánským zemím
- 5) **Rozpad socialistické Jugoslávie – mezinárodní dimenze**, 7. 11. 2018
- 6) **Angažmá velmocí v konfliktu v Bosně a Hercegovině a Kosovu**, 14. 11. 2018
- 7) **Interpretace podílu velmocí na rozpadu Jugoslávie**, 21. 11. 2018
- 8) **„Evropeizace Balkánu“ – EU a Balkán od 90. let do současnosti**, 28. 11. 2018
- 9) **USA a NATO a jejich politika vůči Balkánu od 80. let do současnosti**, 5. 12. 2018
- 10) **Sovětská a ruská politika vůči Balkánu v 80. a 90. letech a během Putinovy éry**, 12. 12. 2018
- 11) **Turecká politika vůči Balkánu od 80. let a za vlády R. T. Erdogana**, 19. 12. 2018
- 12) **Čína a arabské země a jejich pronikání na Balkán**